

I. Het elfenschermpje: Mycena pura (Pers. ex. Fr.) Quél.

Enige jaren geleden kwam ik opgetogen thuis van een wandeling door de „Leidse Hout". De oorzaak van mijn vreugde was een groepje bijzonder mooie paddestoelen die ik had gevonden. De hoeden waren ongeveer 5 cm in doorsnede en zeer typisch grijsig licht groen-geel, waarmee het intens purper-lila van de stelen sterk contrasteerde. De lamellen waren zeer licht grijs met een zwakke blauwige tint.

Mochten er al namen als „Collybia superba Bas" door mijn hoofd spelen, een nader onderzoek bluste mijn fantasieën snel. Ik bleek de kleurvariëteit van Mycena pura te pakken te hebben die bekend staat als var. lutea Secr.

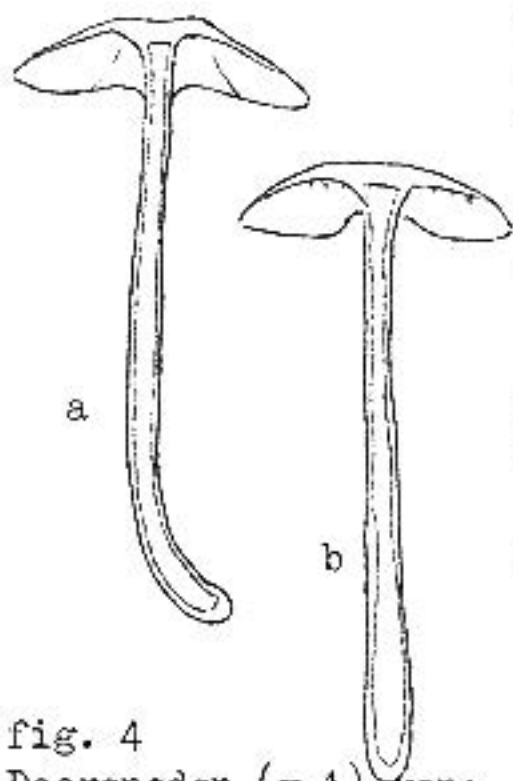

fig. 4

Doorsneden ($\times 1$) van:

a. M. pseudopura;

b. M. pura.

Vorige herfst ben ik er weer op een andere manier ingelopen. De heer Kits van Waveren bracht een geheel witte plaatjeszwam mee die ik voor een wasplaat (Hygrophorus) hield. Toen ik echter cystiden op de lamellen vond en met jodium de sporen blauwgrijs en de hyphen roze werden, wist ik dat ik met een Mycena te doen had. Spoedig kwam ik toen bij Mycena pura var. alba Gillet terecht.

Als normale hoedkleur geeft Kühner in „Le Genre Mycena" aan: gelig lila tot lila-violet. Daarnaast noemt hij de variëteit rosea Schum. met roze hoed en licht roze tot witachtige steel. Nu is mijn ervaring dat M. pura hier bijna altijd roze is en zelden violet-lila.

Microscopisch verschillen deze kleurvariëteiten niet of weinig. Het zou echter aardig zijn als we voorkeur voor verschillende groeiplaatsen konden aantonen.

Nu nog iets over een dubbelganger: Mycena pseudopura Cooke, die op enkele plaatsen in ons land is gevonden. Deze soort is van M. pura te onderscheiden door aflopende lamellen (bij M. pura iets uitgebocht aangehecht) en niet amyloïde sporen. De hoedkleur is bruinig roze tot bruinig purper.

Voor het nagaan van de amyloid-reactie van sporen is geen microscoop nodig! Men zet een paddestoel te sporen en van de verkregen sporenfiguur schraapt men wat sporenstof bijeen en brengt dit op een glaasje. Men houdt dit glaasje boven een witte ondergrond en brengt er een druppel jodium-oplossing bij; wordt het sporenstof zwartig dan is de sporenwand amyloid (d.w.z. zetmeelachtig).